

**САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО**
FINANCIAL REGULATORY COMMISSION
OF MONGOLIA

**ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН 2019 ОНЫ I ДҮГЭЭР УЛИРЛЫН
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НЭГДСЭН ТАЙЛАН**

УЛААНБААТАР ХОТ
2019 ОН

Агуулга

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	2
1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ	3
1.3.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ	4
1.4.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	6
1.5.ДААТГАЛЫН ХОХИРЛЫН ХАРЬЦАА	7
1.6.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА	8
1.7.ДАВХАР ДААТГАЛ	9
2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ	10
2.1. ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ.....	Error! Bookmark not defined.
2.2. ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	10
2.3. ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН АШИГТ АЖИЛЛАГАА	11
2.4. ДАВХАР ДААТГАЛ	12
3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ	12
3.1.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ, НӨХӨН ТӨЛБӨР	12
3.2.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ДАВХАР ДААТГАЛ	13
4.АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ	13
5.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ	14
5.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ	15
5.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	17

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

2019 оны I дүгээр улирлын байдлаар ердийн даатгалын 15, урт хугацааны даатгалын 1, давхар даатгалын 2, даатгалын зуучлагч 50, даатгалын хохирол үнэлэгч 26 компани даатгалын зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байна. Салбарын оролцогчдын тоон дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгт 1, 2-т харуулав.

Хүснэгт-1

Даатгалын зах зээл дээрх тусгай зөвшөөрөл, эрх эзэмшигчдийн тоо

№		2018	2019-I
1	Ердийн даатгалын компани	15	15
2	Урт хугацааны даатгалын компани	1	1
3	Давхар даатгалын компани	2	2
4	Даатгалын төлөөлөгч	2430	2448
5	Даатгалын зуучлагч	49	50
6	Даатгалын хохирол үнэлэгч	27	26
7	Актуарч	28	30
8	Даатгалын үйл ажиллагаанд аудит хийх эрх бүхий аудитын компани	43	43
9	Даатгалын байгууллагад аудит хийх эрхтэй аудитор	141	141
	НИЙТ	2736	2756

Хүснэгт-2

Даатгалын компани, даатгалын мэргэжлийн оролцогч компаниудын салбарын тоо

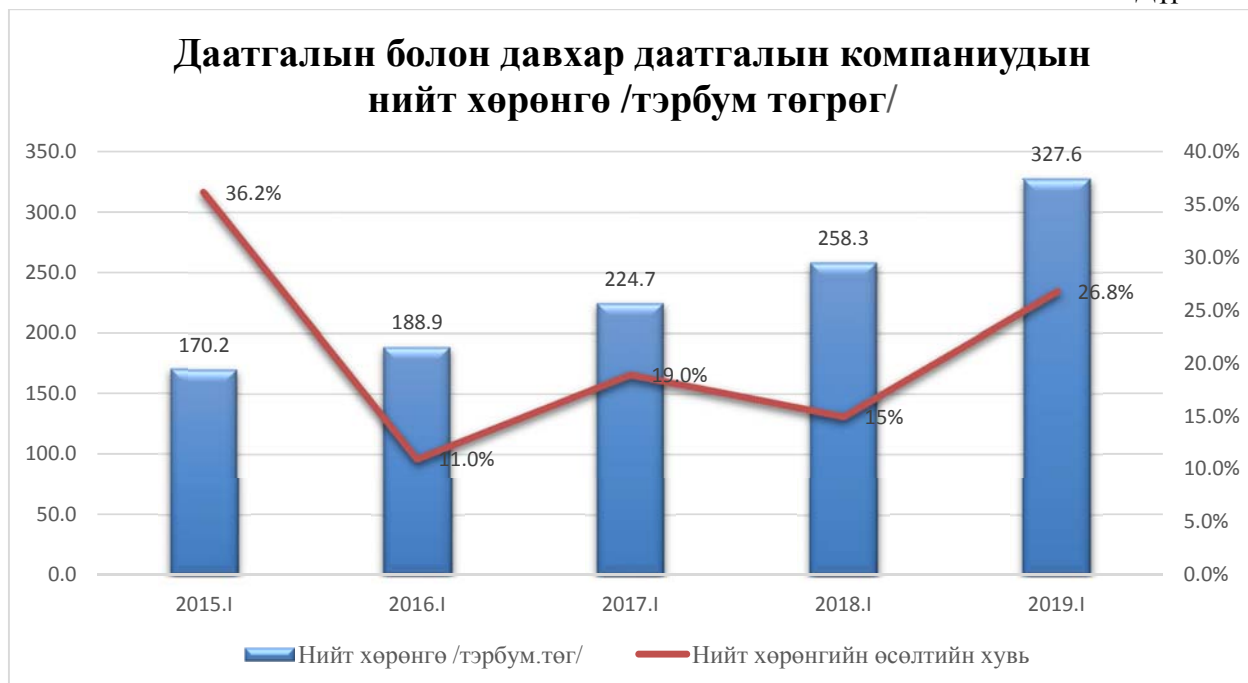
№		2018	2019-I
1	Даатгалын компанийн салбар	246	248
2	Даатгалын компанийн төлөөлөгчийн газар	12	12
3	Даатгалын зуучлагч компанийн салбар	22	22
4	Даатгалын зуучлагч банкны салбар	253	253
5	Даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн салбар	43	43
6	Даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн төлөөлөгчийн газар	18	21
	НИЙТ	594	599

Хорооны 2019 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдрийн 18 дугаар тогтоолоор “Амбрелла брокер” ХХК-д даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгож, 2019 оны 3 дугаар сарын 11-ний өдрийн 16 дугаар тогтоолоор “Үнэлгээ консалтинг” ХХК-ийн даатгалын хохирол үнэлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон.

1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

Тайлант хугацаанд даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 327.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 69.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 26.8 хувиар өссөн байна.

Дүрслэл-1

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн салбарын хэмжээнд эзлэх хувийг авч үзвэл ердийн даатгалын компаниудын хөрөнгө 75.9 хувь, давхар даатгалын компанийн хөрөнгө 21.3 хувь, урт хугацааны даатгалын компанийн хөрөнгө 2.8 хувийг тус тус эзэлж байна. Ердийн, урт хугацааны болон давхар даатгалын компаниудын хөрөнгө, салбарын нийт хөрөнгөд эзлэх хувийг дүрслэл 2 болон хүснэгт 3-т дэлгэрэнгүй харуулав.

Дүрслэл-2

Хүснэгт-3

Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

№	Даатгалын компаниуд	Нийт хөрөнгө		Өсөлт/бууралт
		2018.1	2019.1	
1	Соёмбо даатгал ХХК	10.1	10.8	6.8%
2	Миг даатгал ХХК	19.5	16.2	-16.9%
3	Монгол даатгал ХХК	33.3	35.8	7.6%
4	Мөнх даатгал ХХК	5.8	6.0	4.4%
5	Амар даатгал ХХК	6.7	7.9	17.6%
6	Практикал даатгал ХХК	13.1	15.8	20.6%
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	6.2	7.2	14.7%
8	Номин даатгал ХХК	11.8	15.6	32.0%
9	Бодь даатгал ХХК	17.0	21.4	25.3%
10	Тэнгэр даатгал ХХК	19.7	23.9	21.7%
11	Ган зам даатгал ХХК	7.3	7.2	-0.3%
12	Монре даатгал ХХК	6.7	9.4	41.4%
13	Ард даатгал ХК	14.0	20.4	46.4%
14	Нэйшнл лайф даатгал ХХК	7.9	9.1	16.0%
15	Мандал даатгал ХК	25.7	38.9	51.5%
16	Хаан даатгал ХХК	9.4	12.2	29.8%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал ХХК	44.2	49.3	11.4%
18	Хубилай давхар даатгал ХХК	-	20.5	-
Нийт		258.3	327.6	26.8%

1.3.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Даатгалын компаниуд 2019 оны 1 дүгээр улиралд 38.3 тэрбум төгрөгийн нийт хураамжийн орлого төвлөрүүлсний 98.8 хувь буюу 37.9 тэрбум төгрөгийг ердийн даатгалын компаниуд, 0.1 хувь буюу 25.3 сая төгрөгийг давхар даатгалын компаниуд, 1.1 хувь буюу 417.6 сая төгрөгийг урт хугацааны даатгалын компани тус тус төвлөрүүлсэн байна. Тайлант хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлогыг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тэрбум төгрөгөөр өссөн бөгөөд хураамжийн нийт орлогын сүүлийн 5 жилийн дундаж өсөлт 13.1 хувьтай байна.

Дүрслэл-3

Хүснэгт-4

Даатгалын хураамж

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого
1	Соёмбо даатгал ХХК	1 370.2	27.3	554.4	788.4
2	Миг даатгал ХХК	3 013.0	129.9	-	2 883.1
3	Монгол даатгал ХХК	5 388.2	189.3	611.4	4 587.4
4	Мөнх даатгал ХХК	317.7	-	-	317.7
5	Амар даатгал ХХК	959.6	1.9	884.9	72.8
6	Практикал даатгал ХХК	1 960.1	52.4	81.1	1 826.6
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	257.4	0.4	-	257.03
8	Номин даатгал ХХК	1 557.3	62.7	114.4	1 380.2
9	Бодь даатгал ХХК	3 889.8	213.1	1 009.4	2 667.4
10	Тэнгэр даатгал ХХК	3 351.3	77.7	1 690.2	1 583.4
11	Ган зам даатгал ХХК	46.2	-	-	46.2
12	Монре даатгал ХХК	1 674.5	99.8	50.1	1 524.6
13	Ард даатгал ХК	1 978.4	55.9	577.2	1 345.3
14	Нэйшнл лайф даатгал ХХК	417.6	0.8	6.1	410.7
15	Мандал даатгал ХК	9 970.7	269.4	6 663.2	3 038.03
16	Хаан даатгал ХХК	2 157.9	54.1	249.9	1 853.9
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал ХХК	25.3	-	-	25.3
18	Хубилай давхар даатгал ХХК	-	-	-	-
Нийт		38 335.2	1234.8	12492.4	24 608.1

Тайлант хугацаанд 38.3 тэрбум төгрөгний даатгалын хураамж төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.5%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт-5

Даатгалын хураамжийн нийт орлого /хэлбэрээр/

/тэрбум төгрөг/

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого		Өсөлт/бууралт
		2018.1	2019.1	
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	3.862	5.217	35.1%
2	Хөрөнгийн даатгал	5.895	5.273	-10.5%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	5.443	6.437	18.2%
4	Ачааны даатгал	0.299	0.550	83.7%
5	Барилга угсралтын даатгал	6.854	6.535	-4.6%
6	Мал амьтдын даатгал	0.068	0.039	-42.0%
7	Агаарын хөлгийн даатгал	0.215	0.724	236.4%
8	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	0.073	0.115	57.7%
9	Хариуцлагын даатгал	3.447	3.150	-8.6%
10	Санхүүгийн даатгал	0.750	0.630	-16.0%
11	Зээлийн даатгал	0.501	0.349	-30.3%
12	Итгэлцлийн даатгал	0.222	0.233	4.6%
13	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	-	0.050	-

14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.952	1.169	22.8%
15	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	6.370	7.445	16.9%
16	Хугацаат амьдралын даатгал	0.043	0.022	-48.3%
17	Хуримтлалын даатгал	0.060	0.043	-28.2%
18	Тэтгэврийн даатгал	0.012	0.043	245.1%
19	Эрүүл мэндийн даатгал	0.265	0.310	16.7%
Нийт		35.333	38.335	8.5%

1.4.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Даатгалын тохиолдлын улмаас 2019 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар нийт 12.6 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгожээ. “Монгол даатгал” ХХК 2.1 тэрбум төгрөгийн, “Миг даатгал” ХХК 1.8 тэрбум төгрөгийн, “Бодь даатгал” ХХК 1.4 тэрбум төгрөгийн, “Ард даатгал” ХК 1 тэрбум төгрөгийн, “Практикал даатгал” ХХК 1 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон нь нийт нөхөн төлбөрийн 60 хувийг эзэлж байна. Нийт салбарын хэмжээнд авч үзвэл нөхөн төлбөрийн хэмжээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт-6
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал		Өсөлт/бууралт
		2018.I	2019.I	
1	Соёмбо даатгал ХХК	395.79	301.30	-23.9%
2	Миг даатгал ХХК	1817.14	1843.85	1.5%
3	Монгол даатгал ХХК	1949.41	2143.14	9.9%
4	Мөнх даатгал ХХК	19.98	42.77	114.0%
5	Амар даатгал ХХК	150.31	30.86	-79.5%
6	Практикал даатгал ХХК	1026.26	1096.49	6.8%
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	42.86	48.39	12.9%
8	Номин даатгал ХХК	585.64	632.66	8.0%
9	Бодь даатгал ХХК	1362.73	1359.13	-0.3%
10	Тэнгэр даатгал ХХК	804.77	1031.32	28.1%
11	Ган зам даатгал ХХК	12.31	10.78	-12.4%
12	Монре даатгал ХХК	813.74	692.74	-14.9%
13	Ард даатгал ХК	754.89	1097.98	45.4%
14	Нэйшнл лайф даатгал ХХК	203.87	117.04	-42.6%
15	Мандал даатгал ХК	1084.90	1085.86	0.1%
16	Хаан даатгал ХХК	518.60	1014.95	95.7%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал ХХК	-	8.88	-
18	Хубилай давхар даатгал ХХК	-	-	-
Нийт		11543.19	12558.14	8.8%

Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөрийн хэмжээг сүүлийн 5 жилийн байдлаар доорх хүснэгтэд харуулав.

Даатгалын компаниудын даатгалын нөхөн төлбөрийг даатгалын хэлбэрээр нь авч үзвэл жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалаар 4.7 тэрбум төгрөгийн, авто тээврийн хэрэгслийн даатгалаар 3.9 тэрбум төгрөгийн, гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгалаар 1.9 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг тус тус олгосон нь хамгийн өндөр дүнтэй байна.

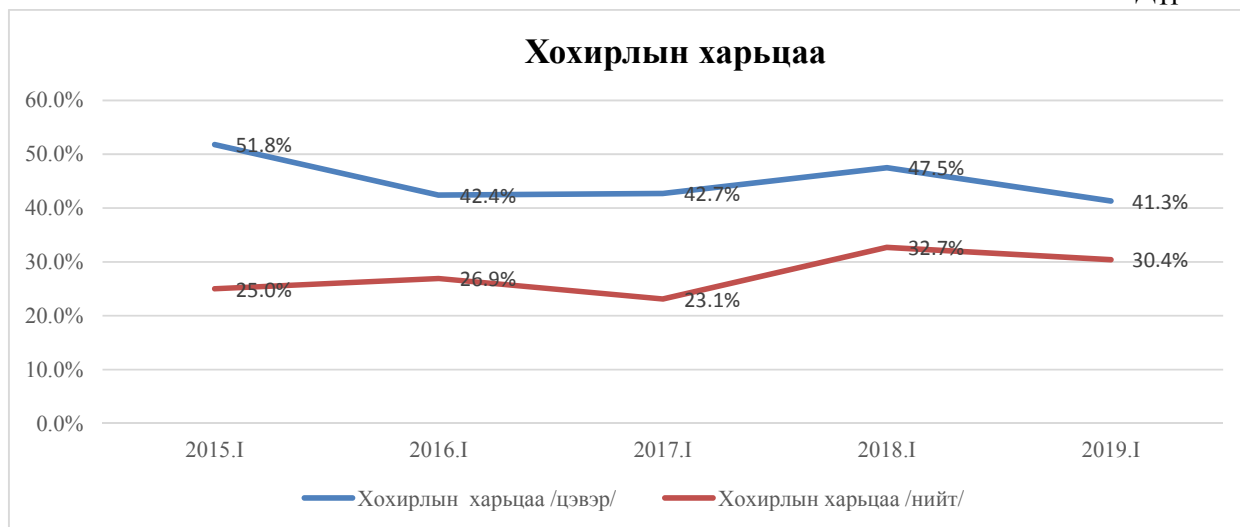
Хүснэгт-7
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын хэлбэр	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	
		2018.1	2019.1
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	1 733.8	1 974.7
2	Хөрөнгийн даатгал	681.5	722.1
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	2 820.1	3 929.7
4	Ачааны даатгал	27.7	201.6
5	Барилга угсралтын даатгал	30.4	0
6	Мал амьтдын даатгал	50.9	20.1
7	Агаарын хөлгийн даатгал	0	6.2
8	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	14.9	2.5
9	Хариуцлагын даатгал	163.0	253.4
10	Санхүүгийн даатгал	253.2	179.7
11	Зээлийн даатгал	263.3	393.7
12	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	5 300.6	4 757.4
13	Хугацаат амьдралын даатгал	55.0	0
14	Хуримтлалын даатгал	75.5	9.2
15	Тэтгэврийн даатгал	4.1	0.2
16	Эрүүл мэндийн даатгал	69.2	107.6
Нийт		11 543.2	12 558.1

1.5.ДААТГАЛЫН ХОХИРЛЫН ХАРЬЦАА

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниудын нийт хохирлын харьцаа 30.4 хувь байна. Үүнд давхар даатгалд төлсөн хураамж болон давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийг оруулж тооцсон болно. Мөн даатгалын компаниудын хувьд даатгалын цэвэр хураамжийн орлогоос тооцсон орлогод тооцсон хураамж, даатгагчаас олгосон нөхөн төлбөрийн харьцаагаар тооцоход салбарын хэмжээнд хохирлын харьцаа 41.3 хувь байна.

Даатгалын компаниудын хохирлын харьцаа

/сая төгрөгөөр/

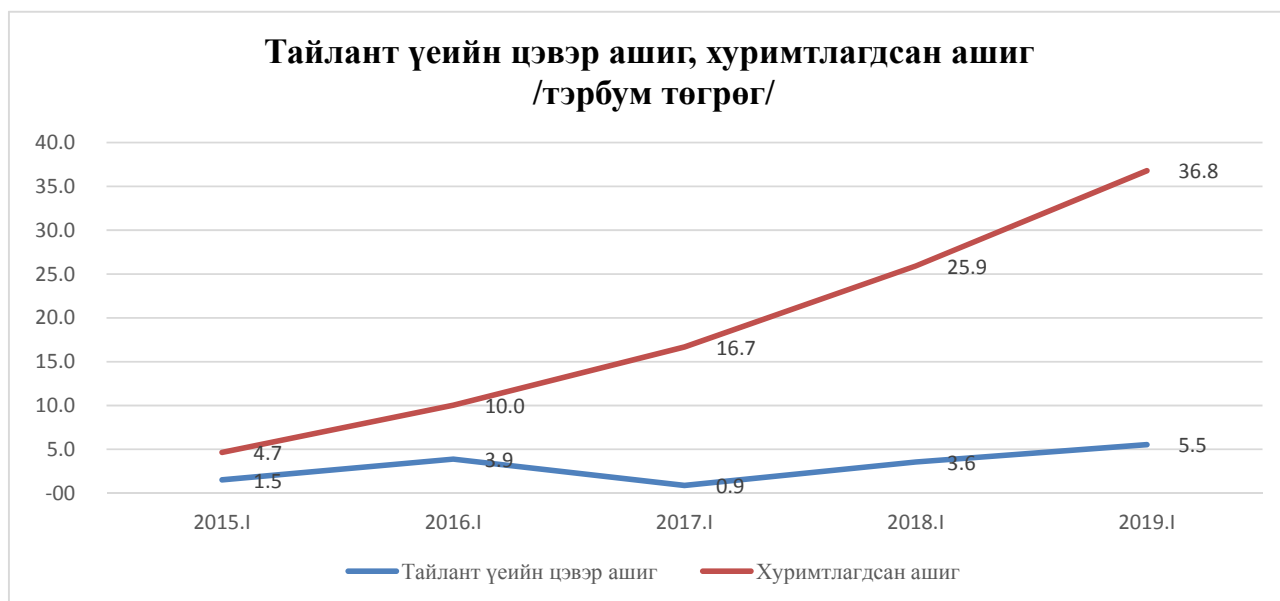
№	Даатгалын компани	Орлогод тооцсон хураамж	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал	Хохирлын харьцаа цэвэр
1	Соёмбо даатгал ХХК	833.9	285.2	34.2%
2	Миг даатгал ХХК	3 319.7	1 802.2	54.3%
3	Монгол даатгал ХХК	5 294.0	2 101.9	39.7%
4	Мөнх даатгал ХХК	277.3	42.8	15.4%
5	Амар даатгал ХХК	60.1	30.9	51.3%
6	Практикал даатгал ХХК	2 399.5	1 039.7	43.3%
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	204.3	48.4	23.7%
8	Номин даатгал ХХК	1 480.2	632.7	42.7%
9	Бодь даатгал ХХК	3 322.4	1 087.0	32.7%
10	Тэнгэр даатгал ХХК	2 072.8	1 008.3	48.6%
11	Ган зам даатгал ХХК	154.0	10.8	7.0%
12	Монре даатгал ХХК	1 317.3	692.7	52.6%
13	Ард даатгал ХК	2 164.5	1 093.0	50.5%
14	Мандал даатгал ХК	3 786.0	859.5	22.7%
15	Хаан даатгал ХХК	1 698.7	996.7	58.7%
Нийт		28 384.7	11 731.6	41.3%

1.6.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Даатгалын компаниудын цэвэр ашиг 2019 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 5.5 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 55.4%-иар өссөн байна.

№	Даатгалын компани	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		Өсөлт/Бууралт
		2018.I	2019.I	
1	Соёмбо даатгал ХХК	615.6	-193.4	-131.4%
2	Миг даатгал ХХК	-1 028.4	525.2	-151.1%
3	Монгол даатгал ХХК	283.9	129.0	-54.6%
4	Мөнх даатгал ХХК	205.4	74.5	-63.7%
5	Амар даатгал ХХК	93.9	-18.4	-119.6%
6	Практикал даатгал ХХК	271.4	664.5	144.9%
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	154.1	33.1	-78.5%
8	Номин даатгал ХХК	162.9	198.4	21.9%
9	Бодь даатгал ХХК	224.5	323.7	44.2%
10	Тэнгэр даатгал ХХК	375.4	236.8	-36.9%
11	Ган зам даатгал ХХК	259.3	253.2	-2.3%
12	Монре даатгал ХХК	32.7	187.2	473.3%
13	Ард даатгал ХК	114.2	46.5	-59.3%
14	Нэйшнл лайф даатгал ХХК	55.4	100.1	80.7%
15	Мандал даатгал ХК	810.9	2 013.3	148.3%
16	Хаан даатгал ХХК	-180.7	10.3	-105.7%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал ХХК	1 112.1	904.5	-18.7%
18	Хубилай давхар даатгал ХХК	-	48.3	-
Нийт		3 562.4	5 536.9	55.4%

Дүрслэл-6

1.7. ДАВХАР ДААТГАЛ

Сүүлийн 5 жилийн байдлаарх даатгалын компаниудын давхар даатгалын хураамжийн өсөлт бууралтыг дараах дүрслэлээр харуулав.

2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ

2019 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 15 ердийн даатгалын компани, тэдгээрийн 248 салбар, 12 төлөөлөгчийн газар Улаанбаатар хот, орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

2.1.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд нийт сайн дурын 14 болон жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын хэлбэрээр 37.9 тэрбум төгрөгийн хураамж төвлөрүүлж, үүнээс давхар даатгалын хураамжид 12.5 тэрбум төгрөг төлж, 1.2 тэрбум төгрөгийн хураамжийн буцаалт хийж 24.2 тэрбум төгрөгийн хураамжийн цэвэр орлоготойгоор тайлагнасан байна. Даатгалын компаниудын даатгалын хураамжийн талаар 1.3 дэх хэсэгт дэлгэрэнгүй танилцуулсан. Ердийн даатгалын хураамжийн нийт орлогыг даатгалын хэлбэрээр ангилж, дараах хүснэгтэд харуулав.

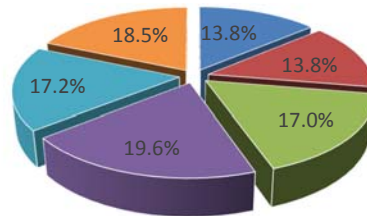
Хүснэгт-10
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Хураамжийн нийт орлогод эзлэх хувь
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	5 217.46	13.8
2	Хөрөнгийн даатгал	5 247.80	13.8
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	6 436.54	17.0
4	Ачааны даатгал	549.92	1.5
5	Барилга угсралтын даатгал	6 535.45	17.2
6	Мал амьтдын даатгал	39.40	0.1
7	Агаарын хөлгийн даатгал	723.91	1.9
8	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	115.19	0.3
9	Хариуцлагын даатгал	3 150.34	8.3
10	Санхүүгийн даатгал	630.33	1.7
11	Зээлийн даатгал	349.32	0.9

12	Итгэлцлийн даатгал	232.57	0.6
13	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	50.30	0.1
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1 169.28	3.1
15	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	7 444.53	19.6
Нийт		37 892.35	100.0

Дүрслэл-8

ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖИЙН НИЙТ ОРЛОГОД ЭЗЛЭХ ХУВЬ /ДААТГАЛЫН ХЭЛБЭРЭЭР/

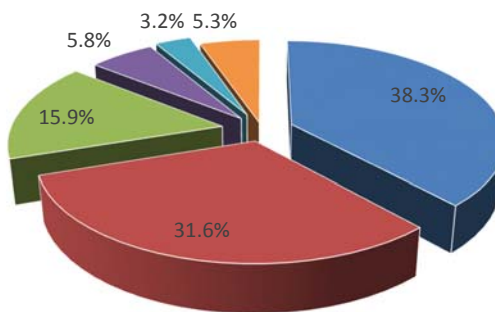
- Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал
- Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал
- Барилга угсралтын даатгал
- Хөрөнгийн даатгал
- Жолоочийн хариуцлагын даатгал
- Бусад

2.2.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд нийт 12.4 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг даатгуулагчид олгосноос 449 сая төгрөгийг давхар даатгагч, 251.6 сая төгрөгийг буруутай этгээд, 11.7 тэрбум төгрөгийг даатгагч нар тус тус төлсөн байна. Ердийн даатгалын компаниудын олгосон нөхөн төлбөр нь салбарын нийт нөхөн төлбөрийн 98.9 хувийг эзэлж байна.

Дүрслэл-9

ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨРТ ЭЗЛЭХ ХУВЬ /ДААТГАЛЫН ХЭЛБЭРЭЭР/

- Жолоочийн хариуцлагын даатгал
- Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал
- Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал
- Хөрөнгийн даатгал
- Зээлийн даатгал
- Бусад

2.3.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Даатгалын компаниудын 2019 оны 1 дүгээр улирлын байдлаарх ашигт ажиллагааг 1.6 дахь хэсэгт дэлгэрэнгүй харуулсан бөгөөд ердийн даатгалын компаниудын тайлант хугацааны цэвэр ашиг 5.5 тэрбум төгрөг, хуримтлагдсан ашиг 36.8 тэрбум төгрөг байна.

2.4.ДАВХАР ДААТГАЛ

2019 оны 1 дүгээр улиралд ердийн даатгалын компаниуд давхар даатгалын хураамжийн зардалд 12.5 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан ба ердийн даатгалаар давхар даатгалаас 449 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна.

Хүснэгт-11
/сая төгрөгөөр/

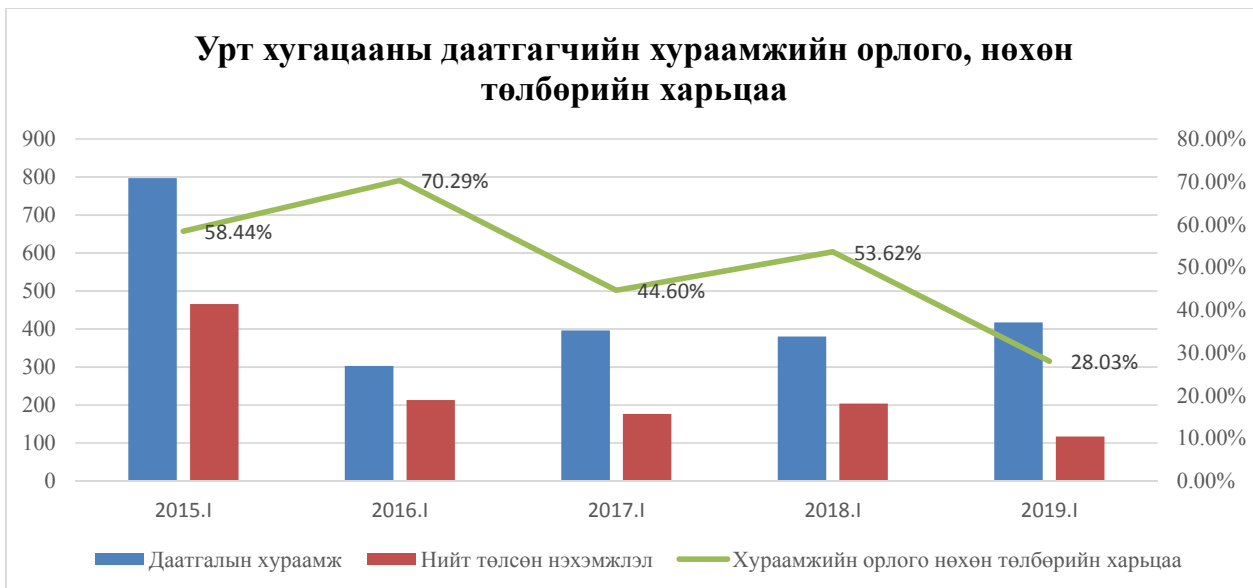
№	Даатгалын хэлбэр	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	1 555.35	381.69
2	Хөрөнгийн даатгал	1 147.10	66.93
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	84.78	0.41
4	Ачааны даатгал	309.39	0
5	Барилга угсралтын даатгал	6 485.54	0
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0
7	Мал амьтдын даатгал	0	0
8	Агаарын хөлгийн даатгал	782.28	0
9	Хариуцлагын даатгал	1 010.89	0
10	Санхүүгийн даатгал	204.17	0
11	Зээлийн даатгал	0	0
12	Итгэлцлийн даатгал	0	0
13	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	12.57	0
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	894.18	0
15	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	-0.02	0
Нийт		12 486.25	449.03

3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ

3.1.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ, НӨХӨН ТӨЛБӨР

Тайлант хугацаанд “Нэйшнл лайф даатгал” ХХК-ийн даатгалын хураамжийн нийт орлого 417.6 сая төгрөг, нийт нөхөн төлбөр 117 сая төгрөгт хүрч, урт хугацааны даатгагчийн хураамжийн нийт орлого, нийт нөхөн төлбөрийн харьцаа 28.03 хувьтай байна. Тайлант хугацааны урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөр, тэдгээрийн харьцааг сүүлийн жилүүдтэй харьцуулав.

Дүрсэл-10

3.2 ДАВХАР ДААТГАЛ

“Нэйшнл лайф даатгал” ХХК нь давхар даатгалын хураамжид тайлант хугацаанд 6.1 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Урт хугацааны даатгалын сүүлийн 5 жилийн давхар даатгалын хураамжийг дүрслэлээр харуулав.

Дүрслэл-11

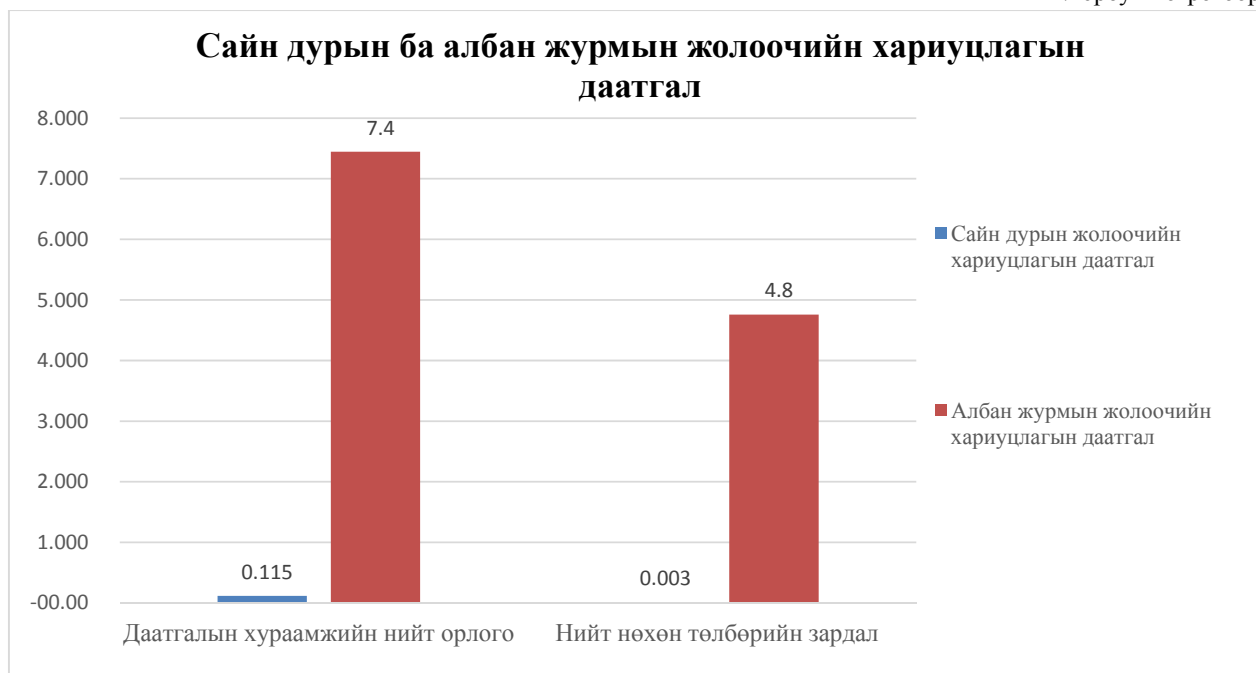

4.АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

2019 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар ердийн даатгалын 15 компани жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал /цаашид “жолоочийн хариуцлагын даатгал” гэх/-ын үйл ажиллагаа эрхэлж 7.4 тэрбум төгрөгийн нийт хураамжийн орлого төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 16.9%-иар өссөн байна.

№	Даатгалын компани	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын хураамжийн орлого		Өсөлт/Бууралт
		2018.I	2019.I	
1	Соёмбо даатгал ХХК	334.9	280.4	-16.3%
2	Миг даатгал ХХК	1 083.8	1 192.2	10.0%
3	Монгол даатгал ХХК	1 076.9	1 215.4	12.9%
4	Мөнх даатгал ХХК	145.4	186.3	28.1%
5	Амар даатгал ХХК	72.6	30.6	-57.8%
6	Практикал даатгал ХХК	459.0	402.8	-12.2%
7	Улаанбаатар хотын даатгал ХХК	3.1	7.3	134.7%
8	Номин даатгал ХХК	438.3	445.9	1.7%
9	Бодь даатгал ХХК	787.4	890.7	13.1%
10	Тэнгэр даатгал ХХК	422.2	613.2	45.2%
11	Ган зам даатгал ХХК	5.9	13.8	132.0%
12	Монре даатгал ХХК	600.7	866.5	44.3%
13	Ард даатгал ХК	335.8	559.7	66.7%
14	Мандал даатгал ХК	137.9	76.7	-44.4%
15	Хаан даатгал ХХК	465.9	663.0	42.3%
Нийт		6 370	7 445	16.9%

Тайлант хугацаанд даатгалын компаниуд жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалаар нийт 4.8 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. Албан журмын болон сайн дурын даатгалын хураамжийн нийт орлого, нийт нөхөн төлбөрийг доорх дүрслэлээр харьцуулж харуулав.

5.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ

5.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ

2019 оны 1 дүгээр улиралд тусгай зөвшөөрөлтэй 40 даатгалын зуучлагч компани, 10 банк даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулж ердийн даатгалын 12, урт хугацааны даатгалын 2 хэлбэрийн даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээ зуучилж, 10.4 тэрбум төгрөг буюу салбарын хураамжийн нийт орлогын 27.1 хувийг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт-13
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын зуучлагч компани	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого
<i>Давхар даатгалын зуучлагч компани</i>			
1	Асимон брокерс	547.03	74.31
2	Ачит ундарга	634.47	65.10
3	Монголиан интернэшнл брокерс	87.45	1.20
4	Си эн эн икс	449.53	35.10
5	Хүннү сизл	0.16	0.05
6	Ай Ай Би	28.35	4.35
7	Ковер хилл	433.83	52.45
<i>Даатгалын зуучлагч компани</i>			
8	АМЕ	87.98	10.39
9	Нэйшнл эженси	417.42	20.07
10	Эм жи ай би	118.68	23.67
11	Лояалти солюшн	145.61	22.32
12	Ренессанс групп	0.88	0.18
13	Смарт брокерс	448.58	131.40
14	Эрсдэлийн шийдэл	181.34	47.82
15	Эс ай би эс	0	0
16	Сүрэг хараацай	490.21	107.47
17	Ваясьню Солюшн	356.96	70.39
18	Ар Эм Ай Би	4.04	0.54
19	Дэвжих дэлгэрэх холдинг	91.10	18.46
20	Монгол бичээч зууч	159.46	45.45
21	Мастер шийдэл	0	0
22	Цагаан гэрэлт	29.55	6.28
23	Арм интернэшнл	0	0
24	Эл Би брокерэж	113.71	22.74
25	Тус брокерс	0.16	0
26	Монголиан иншуранс Брокерейж	3.25	0.92
27	Тод капитал	222.22	53.32
28	Бест солюшн	0	0
29	Эс Ги Ди	227.77	78.33
30	Ивээлт-Очир	0	0
31	Соёмбо брокер	1.14	0.21
32	Чанд финтех	12.00	2.40
33	Тэгш брокерс	468.46	116.21
34	Хост рок	315.56	54.23

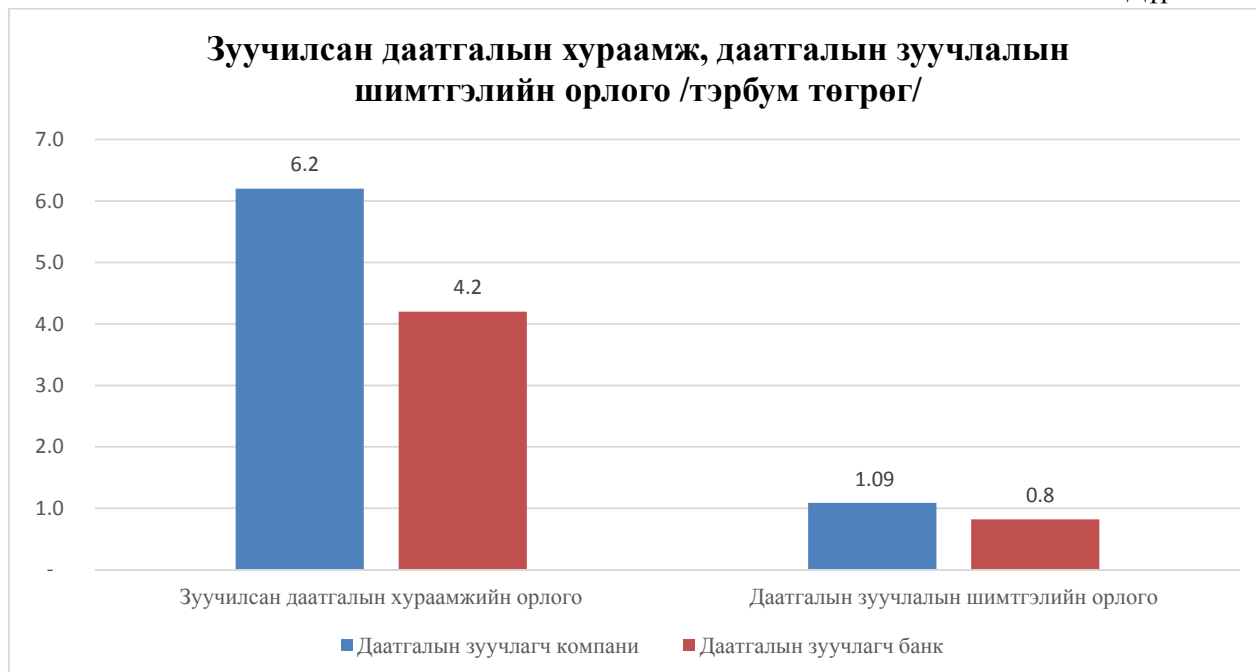

35	Эн И Би Консалтэнси	2.37	0.43
36	Эм эн ай би	102.19	20.64
37	Марш брокерс	0.03	0.01
38	Түвшин Оргил	1.27	0.25
39	Онолт язгуур	0	0
40	Амбрелла брокер	0	0
<i>Даатгалын зуучлагч банк</i>			
41	Хаан банк	731.25	165.76
42	ХасБанк	291.59	72.88
43	Төрийн банк	596.35	135.25
44	Капитал банк	8.04	1.65
45	Худалдаа хөгжлийн банк	960.31	173.59
46	Ариг банк	18.75	3.49
47	Голомт банк	1 090.72	164.35
48	Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	404.77	89.05
49	Улаанбаатар хотын банк	89.12	13.37
50	Капитрон банк	4.74	0.83
Нийт		10 378.40	1 906.91

Тэмдэглэл: (0)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй, (#N/A)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

2019 оны 1 дүгээр улиралд даатгалын зуучлагч компаниуд 1.09 тэрбум төгрөгийн, даатгалын зуучлагч банкууд 0.81 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого тайлагнасан бөгөөд нийт даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого 1.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Дүрслэл-13

5.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

Тайлант хугацаанд 23 компани санхүүгийн болон нэмэлт тайланг ирүүлсэн бөгөөд нийт 265.3 сая төгрөгийн даатгалын хохирол үнэлгээний орлого төвлөрүүлжээ. Нийт дүнгээрээ даатгалын хохирол үнэлгээний орлого нь өмнөх оны мөн үеэс 9.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт-14
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын хохирол үнэлгээний компани	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого /сая төгрөгөөр/
1	Хөрөнгө үнэлгээний төв	15	0.43
2	Итгэлт эстимэйт	131	11.19
3	Вендо	481	30.88
4	Бэст эстимэйт	10	4.42
5	Гэрэгэ эстимэйт	481	12.51
6	Файн эстимэйт	3	0.09
7	Арвижих эстимэйт	147	5.85
8	Ашид билгүүн	2120	88.23
9	Фэйр валуэшн	89	2.70
10	Арга билэг эстимэйт		#N/A
11	Хос стандарт	219	6.13
12	Сэлэнгэ эстимэйт		#N/A
13	Мастер Үнэлгээ	266	16.83
14	Ухаашүрт консалтинг	417	8.28
15	Кости эстимэйт	630	13.31
16	Хөрөнгө эстимэйт	438	13.76
17	Хас үнэлгээ	306	10.05
18	Банхас	250	4.53
19	Аа аперейзал	325	11.46
20	Тэнцвэр эстимэйт	545	21.85
21	Виннэрвэй	5	0.24
22	Мөнх эстимэйт	1	0.05
23	Тод үнэлгээ	19	0.93
24	Далайван аудит	0	0
25	Голд стандарт эстимэйт		#N/A
26	Хан-Үнэлэмж	44	1.62
Нийт		6942	265.31

Тэмдэглэл:(0)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй,(#N/A)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

-ДААТГАЛЫН ГАЗАР-